

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

TER BESLISSING

Datum

14-04-2026

Kenmerk

DGLGS / 102971543

RT 0000136922

Kopie aan

Bijlage(n)

1. Brief met kabinetsreactie.
2. Appreciatie.

nota
TER BESLISSING

Reactie op plan Steven van Eijck (Speciaal Regeringsvertegenwoordiger Circulaire Economie) 'Nederland van het stikstofsot: vrijwillig van vee- naar vezelteelt.'

Parafenroute

Aanleiding

Steven van Eijck, Speciaal Regeringsvertegenwoordiger Circulaire Economie (SRCE), presenteerde op 13 juli 2025 een plan 'Nederland van het stikstofsot: vrijwillig van vee- naar vezelteelt.' Dit plan is destijds aangeboden aan de MP en aan de bewindspersonen van IenW, KGG en LVVN. De ambtsvoorganger van de minister van KGG heeft daarbij op 2 oktober 2025, in het Notaoverleg over de Klimaat- & Energieverkenning (KEV), aan de vaste commissie voor Klimaat en Groene Groei de toezegging gedaan met een reactie te komen. Gegeven de relatie met landbouw en stikstof heeft LVVN het voortouw voor deze kabinetsreactie genomen. Bijgevoegd treft u deze in concept.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord geven op het, mede namens de minister van KGG, uitsturen van de voorgestelde reactie naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- In uw reactie geeft u aan dat het kabinet potentie ziet in het plan, zowel in het licht van de landbouw, natuur- en stikstofopgave als in het licht van de circulaire economie ambities.
- Het plan sluit ook aan op de Nationale Aanpak Biobased Bouwen (NABB).
- Tegelijkertijd is er een aantal kanttekeningen te plaatsen bij het plan. Naast het gegeven dat de beoogde teelt van vezels ruimtelijk concurreert met andere ontwikkelingen die om ruimte vragen, zijn belangrijke aandachtspunten het effect op natuur en biodiversiteit en de kosteneffectiviteit van het plan.
- Het plan vraagt om een behoorlijke additionele overheidssteun, die zal moeten worden afgewogen tegen andere manieren om de genoemde doelen te realiseren.

Toelichting

Samenvatting plan

- De kern van het plan is om landbouwgronden in te zetten voor rendabele vezelteelten.
- Het plan is het afgelopen jaar ontwikkeld door initiatiefnemers uit de sector en voorziet in substantiële stikstofreductie en CO₂-opslag, met een toekomstbestendig verdienmodel voor boeren middels inzet op vezelteelt.
- Het plan noemt vier doelstellingen:
 1. Stikstofreductie via functieverandering van landbouwgrond.
 2. Alternatief verdienmodel voor boeren, gericht op circulaire economie.
 3. Levering van bio-grondstoffen aan bouw, infrastructuur en industrie.
 4. Koppeling aan nationale en Europese duurzaamheidsdoelen.
- Het plan stelt een aanpak voor bestaande uit twee fases:
 1. Stikstofreductie in de landbouw en het ondersteunen van een alternatief verdienmodel voor boeren.
 2. Inzet op verwerking en ketenontwikkeling.
- Het plan vraagt om een additionele overheidssteun voor het stimuleren van vezelteelten van €17.500 per hectare en een totaal van €1,4 miljard.
- Daarbovenop gaat het om een bedrag van €2 miljard voor beëindiging van veehouderijlocaties via vrijwillige regelingen. Dit laatste bedrag overlapt met middelen die het kabinet al voor beëindigingsregelingen heeft gereserveerd.

Afstemming

- Er heeft ambtelijk afstemming plaatsgevonden tussen IenW, KGG, en intern binnen verschillende onderdelen van LVVN (DG-Agro, SK&I, DG-LG&S).
- We stellen voor dat u de brief stuurt mede namens MKGG, die verantwoordelijk is voor het beleid rond circulaire economie.